

UNIwersytet
Warszawski

Rada Koordynacyjna ds. Nauczania Języków Obcych
i Certyfikacji Biegłości Językowej

Mówić rękoma, czyli o polskim języku migowym

dr hab. prof. ucz. Paweł Rutkowski

25 maja 2023 r.

Celem wystąpienia jest wprowadzenie słuchaczy w problematykę komunikacji migowej, a w szczególności przedstawienie najważniejszych informacji na temat polskiego języka migowego (PJM), który rozwija się i ewoluuje od dwustu lat w polskiej społeczności Głuchych. Warto zwrócić tu uwagę na wielką literę w zapisie słowa Głuchy – pisownia taka stosowana jest w literaturze przedmiotu jako wyraźny sygnał, iż z socjolingwistycznego punktu widzenia społeczności migające powinny być postrzegane jako mniejszości językowe. Lingwiści zajmujący się tą problematyką nie mają wątpliwości, że Głusi porozumiewają się za pomocą w pełni ukształtowanych systemów językowych, zdolnych do wyrażenia dowolnych (w tym abstrakcyjnych) treści. Jedną z kluczowych kategorii gramatycznych jest w PJM trójwymiarowa przestrzeń. W społeczności Uniwersytetu Warszawskiego przybywa z roku na rok osób migających – zarówno studentów, jak i wykładowców. Nauczyciele akademicki będą coraz częściej stykać się z Głuchymi w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć. Warto dowiedzieć się zatem, jak wygląda w Polsce sytuacja mniejszości językowej użytkowników PJM i jakie udogodnienia komunikacyjne powinny być im zapewniane.

dr hab. prof. ucz. Paweł Rutkowski – doktor habilitowany w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo, profesor Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Pracowni Lingwistyki Migowej, badacz polskiego języka migowego (PJM). Autor ponad stu prac naukowych i podręczników, w tym kilkudziesięciu opublikowanych w wydawnictwach międzynarodowych. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Odbýwał długoterminowe staże naukowe w USA (Yale University, Wayne State University) oraz w wiodących ośrodkach europejskich (Oksford, Madryt, Poczdam). Członek Komitetu Głównego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Ekspert współpracujący m.in. z Ministerstwem Edukacji i Nauki, Narodowym Centrum Nauki, Narodową Agencją Wymiany Akademickiej, Fundacją na rzecz Nauki Polskiej i Krajowym Funduszem na rzecz Dzieci. Członek Polskiej Rady Języka Migowego przy Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej. Od 2014 r. kieruje realizacją zleczanych przez MEN i MEiN zadań

polegających na opracowywaniu podręczników oraz materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych dostosowanych do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów mających trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się, w tym niesłyszących i słabosłyszących.